

کتاب سوم جمهوری

در این کتاب، سقراط در ادامه مباحث قبل خود در خصوص چگونگی تربیت روحی پاسداران در جامعه آرمانی اش به اصلاح اشعار شعرای قدیم مانند هومر اشاره می کند و در این خصوص، خوشایند کردن جهان بعد از مرگ، سلب گریه و شیون توسط مردان جنگی و عدم خنده زیاد توسط خدایان و سربازان را از موارد اصلاحی در اشعار بر می شمرد تا در این صورت اشعار قابلیت تربیت روحی پاسداران را داشته باشد. همچنین سقراط موسیقی را برای تربیت روحی پاسداران مفید می داند. هر سرودی را متشکل از مضمون، آهنگ و وزن می داند و لزوم حذف آهنگهای حزن انگیز و یا رخوت آور را که با روحیه شجاعت و نیرومندی پاسداران در تضاد است را مطرح می کند و تنها آهنگهایی را برای تربیت روحی پاسداران مفید می داند که منعکس کننده مبارزه و سخت کوشی و دلیری باشد و آرامش را برای پاسداران به ارمغان آورد.

سقراط در زمینه موسیقی، آهنگ و وزن را تابع مضمون می داند نه بالعکس زیرا وزن و آهنگ آسانتر و سریعتر از همه چیز به اعماق روح آدمی راه می یابد. وزن معتدل باعث رفتار معتدل خواهد شد. سقراط استفاده از آثار هنری هنرمندان در مدینه فاضله را مشروط به عدم لجام گسیختگی و زشتی در آثار می داند و اگر هنرمندانی نتوانستند مطابق این قاعده کار کنند، باید کنار گذاشته شوند. زیرا زندگی در شهری با چنین آثاری سبب بروز بیماری مهلک روحی می شود بدون اینکه فرد متوجه شود. از این رو باید هنرمندانی را در شهر گردآورد که دارای روحی اصیل و شریف باشند و بتوانند اصالت و زیبایی را در آثار خود نمایان کنند.

سقراط در تربیت جسمی پاسداران اصولی از تغذیه را مطرح می کند که با تربیت روحی سازگارتر باشد و ورزش و تمرین بدنی را برای پاسداران لازم می داند و هدف از ورزش را تقویت اراده برمی شمرد نه تقویت جسم و به لزوم هماهنگی بین جسم و روح اشاره می کند تا پاسدار هم شجاع تربیت شود و هم خویشتن دار.

سپس از سقراط سوال می شود که از میان پاسداران کدام بر دیگری برتر است؟ سقراط برتری را با کسی می داند که مهارت کامل تری در پاسداری از جامعه داشته باشد و به صلاح جامعه رفتار کند. سقراط برای انتخاب چنین افرادی، به برنامه تربیتی خاصی که از دوره کودکی لازم است اشاره می کند و می گوید در مرحله اول تکالیفی برای کودکان فراهم می کنیم که امکان زیر پا گذاشتن عقاید توسط آنها فراهم باشد و سپس آنانی را که بر عقاید خویش استوار ماندند انتخاب خواهند شد. در ادامه آنان را به کارهای سخت وادار می کنیم تا مجبور به نبرد شوند و در این شرایط هم آزمایش شوند و در مرحله آخر آنان را در مقابل عوامل فریبنده و لذت بخش قرار می دهیم تا خویشتن داری آنان آزمایش شود. کسانی که از این مراحل سربلند بیرون آیند پاسدار و زمامدار خواهند بود. در ادامه موضوع سادگی معیشت پاسدارا مطرح می شود که موضوع بحث در کتاب چهارم است.